

CONTRIBUTION TO AN ARCHAEOLOGY OF THE OTTOMAN HERITAGE IN ROMANIA: THE MUSLIM CEMETERY IN LANURILE (DOBRUJA)*

Radu-Alexandru Dragoman,^{**} Sorin Oanță-Marghitu,^{***} and Tiberiu Vasilescu^{****}

Keywords: Ottoman heritage; Muslim cemetery; archaeology; memory; Lanurile; Bărăganu; Dobruja; Romania.

Abstract: Despite recent increasing interest in the Ottoman materiality in Romania, local archaeological research continues to ignore its long biography, artificially separating the sites and objects from the present. No less problematic is the fact that heritage policies focus solely on the more “famous” Ottoman monuments built by the elites, while ignoring the “modest” architecture found, for example, in rural areas. In order to redress these shortcomings, this study looks at the long biography (from the Ottoman period up to the present day) of the Muslim cemetery in Lanurile in rural Dobruja (Bărăganu commune, Constanța County), analysing it in relation to other material elements from the neighbouring village of Bărăganu. Ottoman documents mention these two villages by the names Osman-Faci and Ebeköyü, both being inhabited by Turks and Tatars and both part of the kaza of Mangalia. The two villages were renamed Bărăganu and Lanurile, respectively, after the inclusion of Dobruja in the Romanian state in 1878. Gradually – in particular during the 1970s and, increasingly, after 1990 – the inhabitants of these villages (Romanians and Turks/Tatars) began to migrate to nearby towns and cities (Basarabi, Medgidia and Constanța) or to Turkey (in the case of Turks and Tatars). According to local testimony, this migration occurred simultaneously with the settlement in Bărăganu and Lanurile of many families from the Moldavia region. As a result of this massive depopulation, the Muslim cemeteries are the only remaining material legacy of the villages’ Ottoman past. Lanurile cemetery in particular reflects a genealogical depth (through the extensive and dense distribution of funerary monuments), an aspiration to enduring memory (through the monumentality and durability of the funerary stelae) and an image of eternity (through the monotony of the stones planted in the ground). This funerary space is at one and the same time a monument to a disappeared community, a necropolis in the process of becoming an archaeological site and still-functioning cemetery with a long biography. The present study thus seeks to examine the relationships between the materiality of the Ottoman heritage, the material memory of the Turkish and Tatar communities, local commemorative practices, and the social effects of modernity.

Rezumat: În ciuda interesului recent crescând pentru materialitatea otomană din România, cercetările arheologice locale continuă să ignore lunga sa biografie, separând artificial siturile și obiectele de prezent. Nu mai puțin problematic este faptul că politicile de patrimoniu se concentrează exclusiv pe monumentele otomane „faimoase” construite de elite, ignorând în schimb arhitectura „modestă” întâlnită, de exemplu, în zonele rurale. Pentru a remedia aceste neajunsuri, acest studiu analizează lunga biografie (din perioada otomană până în prezent) a cimitirului musulman de la Lanurile din Dobrogea rurală (comuna Bărăganu, județul Constanța), analizând-o în raport cu alte elemente materiale din satul vecin Bărăganu. Documentele otomane menționează aceste două sate sub numele de Osman-Faci și Ebeköyü, ambele fiind locuite de turci și tătari și ambele făcând parte din kazaua Mangalia. După includerea Dobrogei în statul român în 1878, cele două sate au fost redenumite Bărăganu și, respectiv, Lanurile. Treptat – în special în anii 1970 și, din ce în ce mai mult, după 1990 – locuitorii acestor sate (români și turci/tătari deopotrivă) au început să migreze în orașele din apropiere (Basarabi, Medgidia și Constanța) sau în Turcia (în cazul turcilor și tătarilor). Potrivit mărturiilor locale, această migrație a avut loc simultan cu așezarea în Bărăganu și Lanurile a multor familii din regiunea Moldovei. Ca urmare a acestei depopulări masive, cimitirele musulmane sunt singura moștenire materială rămasă din trecutul otoman al satelor. În special cimitirul de la Lanurile reflectă o adâncime genealogică (prin distribuția extinsă și densă a monumentelor funerare), o aspirație la memoria durabilă (prin monumentalitatea și durabilitatea stelelor funerare) și o imagine a eternității (prin monotonia pietrelor plantate în pământ). Acest spațiu funerar este în același timp un monument al unei comunități dispărute, o necropolă în proces de a deveni un sit arheologic și un cimitir încă funcțional, cu o lungă biografie. Astfel, studiul de față urmărește să examineze relațiile dintre materialitatea patrimoniului otoman, memoria materială a comunităților turcești și tătare, practicile comemorative locale și efectele sociale ale modernității.

Introduction

For a long time prior to the collapse of the communist regime in 1989, the Ottoman heritage of regions today forming part of Romania had remained, for ideological reasons, in the shadows. Post-1989 there was a change of attitude, as expressed, among other things, through the renovation, restoration and preservation of structures dating from the Ottoman era and the exhibition of objects belonging to the Turkish and Tatar community in newly established ethnographic museums, such as those in Tulcea and Constanța (Dobruja region).

* This article is a revised and extended version of a paper presented at the international conference *Ottoman archaeology in Romania: challenges, realities, perspectives*, Faculty of History, University of Bucharest, 20-21 October 2017.

** Vasile Pârvan Institute of Archaeology, Romanian Academy, Bucharest; e-mail: al_dragoman@yahoo.com

*** National History Museum of Romania, Bucharest; e-mail: sorinoanta@yahoo.com

**** Vasile Pârvan Institute of Archaeology, Romanian Academy, Bucharest; e-mail: tiberiu.vasilescu@gmail.com